

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 8799
วันที่ 6 ต.ค. 2565
เวลา 9.15 น.

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๕๖๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ ของคณะกรรมการธิการการพัฒนากการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๔๑๑๕ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๓๐๒/๘๖๖๐ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ ของคณะกรรมการธิการการพัฒนากการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาในเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ ของคณะกรรมการธิการการพัฒนากการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ส่งผลการพิจารณาในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานวุฒิสภา
เลขที่ ๓๖๐ (ก) ๒๕๖๕
วันที่ ๖ ต.ค. ๖๕
เวลา ๐๕.๒๕ น.
สำนักงานประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๑๗/๒๕ วันที่ ๖ / ๓ - ๑ / ๖๕
เวลา ๐๙.๒๖ น. ส่ง ณัฐจักรี
สำนักงานประชุม

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (มทพค)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (เงินส/๒๓)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ที่ พม ๐๓๐๒/ ๓๕ ๖ ๐

กระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๓๕๐๖๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการพิจารณาศึกษา รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

ด้วยกระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่องรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ ของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) ส่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้กระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานและข้อเสนอแนะดังกล่าว และส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ กระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีหนังสือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือพิจารณาและจัดทำข้อมูลผลการดำเนินงานและแผนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน่วยงานจัดส่งข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และกรมพัฒนาศึกษาและสวัสดิการ) กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวง...

กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว (กรุงเทพมหานคร) สถาบันพระปกเกล้า ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) โดยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของรายงานการพิจารณาศึกษาฯ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอส่งรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ ของคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ ประเด็นความเห็นต่อรายงานฯ

จากการพิจารณาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานในภาพรวม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนเห็นว่ารายงานฉบับดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับหนึ่ง และสามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชน ไม่เพียงแต่เฉพาะในระดับอำเภอเท่านั้น แต่สามารถประยุกต์ได้กับสภาเด็กและเยาวชนในระดับอื่น ๆ ทั่วประเทศ นอกจากนี้ คณะทำงานศึกษาแนวทางการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ได้เสนอโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอทั่วประเทศ เพื่อให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนพิจารณา ซึ่งประกอบด้วยกรอบแนวคิด แนวทางการดำเนินงาน แผนงาน กรอบงบประมาณ และระยะเวลา ซึ่งอาจเกิดประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดทำคำของบประมาณต่อไปในอนาคต

๓.๒ ผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะต่อรายงานฯ

๓.๒.๑ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน มีข้อค้นพบที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องตระหนักและดำเนินการปกป้องคุ้มครองเด็กจากการถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองไม่ว่าจากฝ่ายใด (๒) องค์กรและภาคที่เกี่ยวข้อง ต้องยึดถือ “หลักการร่วม” ในการทำงานส่งเสริมเด็กและเยาวชนทุกคน มีสิทธิและหน้าที่ที่จะได้รับการศึกษา เรียนรู้ ในเจตนารมณ์และความหมาย - ความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๓) เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งจิตสำนึก วิธีคิดเพื่อบ้านเมือง ภาวะผู้นำ ทักษะกระบวนการ และการบริหารจัดการเครือข่าย ฯลฯ (๔) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานรับผิดชอบ ต้องมีการจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสภาเด็กและเยาวชนอย่างครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ทั้งในระดับองค์กร ผู้นำเครือข่ายและมวลชนสมาชิก ตลอดจนองค์กรภาคีที่ร่วมสนับสนุน และ (๕) เน้นการพัฒนาให้มีทักษะในการดำรงอยู่ในยุคที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต้องมีการปรับเปลี่ยน Mindset หรือการ “ปรับฐานความคิด ความเข้าใจ” พัฒนาจิตอาสาเพื่อชุมชนท้องถิ่น และ Mindset ที่จะส่งเสริม

ให้เกิดการ...

ให้เกิดการสร้างองค์กรหรือเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรมและพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้สามารถบริหารจัดการตนเองได้

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตระหนักถึงประเด็นดังกล่าว โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนซึ่งมีภารกิจในด้านการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และการจัดสวัสดิการแก่เด็กและเยาวชน โดยใช้กลไกสภาเด็กและเยาวชนในการส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ รวมถึงเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีพื้นที่สร้างการสื่อสารเชิงบวก แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นทางสังคมและการเมืองอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติต่อเด็ก ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และกรอบกฎหมายภายในประเทศ ไม่ว่าจะดำเนินการใด ๆ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก และปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนเป็นลำดับแรก เช่น การดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) การส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ ๒๑ การส่งเสริมกระบวนการทางความคิด (Mindset) และการจัดทำระบบฐานข้อมูลสภาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

๓.๒.๒ ข้อเสนอแนะต่อประเด็นการพัฒนาเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนพันธกิจการพัฒนาเด็กและเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมบทบาทของเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอทั่วประเทศ

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว และมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินโครงการ “ผู้นำพลเมืองดี” (Active Citizen Leadership : ACL) กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินโครงการฝึกอบรมการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นต้น

๒) ส่งเสริมและสนับสนุน “สภาเด็กและเยาวชน” ในฐานะกลไกการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะและความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ต้องจัดให้มีโครงสร้างงบประมาณสำหรับการพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและเยาวชนในจำนวนพอเพียงหรืออย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณโครงการสำหรับกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนในแต่ละปี ทั้งนี้ เพื่อใช้สำหรับการพัฒนาศักยภาพองค์กรและผู้นำสภาเด็กและเยาวชนทั้งประเทศอย่างต่อเนื่อง

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว และมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการเพิ่มพื้นที่การจัดตั้งชมรมคนเด็ก...สร้างบ้านอบอุ่น (ชมรมริบบิ้นขาว) มากขึ้น และบูรณาการการทำงานผ่านกลไกในระดับจังหวัดและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ กระทรวงศึกษาธิการ มีการส่งเสริมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนควบคู่ไปกับการปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของนักเรียน/ศึกษาในสถานศึกษา เป็นต้น

๓) สานพลังการสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนต้องผนึกกำลังทำงานสร้าง “พันธมิตร” ที่เข้มแข็ง ทั้งในระดับนโยบาย ระดับแผนงานโครงการ ระดับบริหารจัดการ และเครือข่ายปฏิบัติการ

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว และมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีการขับเคลื่อนการรณรงค์ ยุติความรุนแรง ต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวอย่างต่อเนื่องทุกปี กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบาย การส่งเสริม ให้ความรู้ และปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร ดำเนินการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ “สานพลังเครือข่าย ขับเคลื่อนสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร” เป็นต้น

๔) การกิจในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นงานของหลายกระทรวง หลายหน่วยงาน จึงไม่ควรมองแบบแยกส่วน และไม่ควรมุ่งขาดการทำงานส่งเสริมและสนับสนุนเด็ก และเยาวชนว่าเป็นของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ในทางตรงกันข้ามต้องมองว่าเป็นภารกิจร่วมที่หนุนเสริม เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ซึ่งการทำงานแบบเป็นพันธมิตรและผนึกกำลังระหว่างหน่วยงานผู้สนับสนุน ทั้งหลายเป็นสิ่งสำคัญอย่างที่สหประชาชาติกำหนดไว้ใน SDGs - ๑๗ ว่า “Partnership for the Goals”

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เห็นชอบ ตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ซึ่งกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับสำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธินวัตกรรมสร้างสรรค์สังคม (SIY) จัดทำโครงการพัฒนาตำบล ต้นแบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน ผ่าน “โครงการ ๒ สัปดาห์ ประชาธิปไตย” ในสถานศึกษา เป็นต้น

๕) การดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนที่ยังเชื่อมโยงกับงานพัฒนา ความเป็นพลเมืองและระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอื่น ๆ ใน ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับที่ ๑ สภานักเรียน ระดับที่ ๒ สภาเด็กและเยาวชน ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ ระดับที่ ๓ สภาองค์กรชุมชน และระดับที่ ๔ กลไกส่งเสริมบทบาทเด็กและเยาวชน

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว และมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ระดับที่ ๑ สภานักเรียน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องมีภารกิจการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการ “วิถีชีวิตประชาธิปไตย” ในชุมชนและโรงเรียน ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนควบคู่ไปกับการ ปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาและในชุมชน และสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สร้างจิตสำนึกพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ผ่านกลุ่มสภานักเรียน

ระดับที่ ๒...

ระดับที่ ๒ สภาคเด็กและเยาวชน ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้นำและเครือข่ายผู้นำ ในการทำประโยชน์ต่อสาธารณะส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่นและบ้านเมือง เป็นประชาธิปไตยที่ว่าด้วยการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนร่วมกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินโครงการผู้นำพลเมืองดี (Active Citizen Leadership : ACL) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และ ยูว อพม. ให้รู้จักการทำงานเป็นทีม สร้างสัมพันธภาพที่ดี มีทัศนคติเชิงบวก เป็นต้น

ระดับที่ ๓ สภาองค์กรชุมชน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) ต้องเชื่อมโยงกับสภาองค์กรปกครองท้องถิ่นและกลไกส่วนท้องถิ่น (กรรมการหมู่บ้าน) ที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งสภาพลเมือง ที่เกิดจากความริเริ่มของประชาชนในระดับจังหวัดและเทศบาลต่าง ๆ จึงควรที่จะพัฒนาความเชื่อมโยงและบูรณาการการทำงาน ทั้งนี้ พอช. เป็นหน่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงแผนพัฒนาตำบล และข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ จัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง และเชื่อมโยงกับสภาพลเมืองในระดับจังหวัด โดยจัดเวทีพลเมือง หรือเวทีประชาชนในพื้นที่

ระดับที่ ๔ กลไกส่งเสริมบทบาทเด็กและเยาวชนของหน่วยงานองค์กรที่เลี้ยง หรือแม่ข่ายอื่น ๆ ต้องเชื่อมโยงทั้งภาครัฐ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เช่น สถาบันพระปกเกล้า คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ UNICEF มูลนิธิ สมาคม ฯลฯ ทั้งนี้ สถาบันพระปกเกล้า ดำเนินโครงการสร้างสำนักพลเมือง (Project Citizen) โครงการ KPI New Gen สร้างสรรค์นวัตกรรมท้องถิ่น โครงการพัฒนาตัวแบบ เพื่อขับเคลื่อนความซื่อตรงในกลุ่มเยาวชนไทย โครงการผู้นำแห่งอนาคต และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพและความรู้ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๒.๓ การเฝ้าระวังผลกระทบ ผู้รับผิดชอบจะต้องเฝ้าระวังมิให้เกิดการแทรกแซง และหาผลประโยชน์จากความบริสุทธิ์หรืออ่อนประสพการณ์ของเด็กและเยาวชน ต้องจัดภาวะแวดล้อม ให้เด็กและเยาวชนได้มีพัฒนาการและเติบโตทางความคิดและอุดมการณ์ของตนเอง ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนมีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนในทุกระดับ ในการสร้างความตระหนักรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางสังคมและการเมืองอย่างสร้างสรรค์เชิงบวก โดยเฉพาะ ในสถานการณ์ที่สังคมไทยยังอยู่ในภาวะแตกแยกทางการเมือง

ผลการพิจารณาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

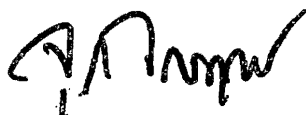
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าว โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนทุกระดับในการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของเด็ก และเยาวชนผ่านระบบการเรียนการสอน นอกจากนี้ ได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องอีกทาง เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอ
รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณี
เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเมือง
และการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุติ ไกรฤกษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมกิจการเด็กและเยาวชน
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๕๑ ๖๔๓๖

สรุปผลการพิจารณาศึกษา

รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน มีข้อค้นพบที่เป็นประเด็นสำคัญ

ประเด็นข้อค้นพบ	ผลการพิจารณา
<p>๑.๑ สภาเด็กและเยาวชน (สद्य.) เป็นกลไกการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยผ่านกระบวนการทำกิจกรรมเพื่อสังคมเสริมสร้างสำนึกสาธารณะ และค่านิยมการเป็นอาสาสมัคร เป็นเรื่องสิทธิของเด็กที่ต้องได้รับการพัฒนา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <p>ในขณะที่เดียวกัน สิ่งที่หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องตระหนักและดำเนินการควบคู่กันไป คือ การปกป้องคุ้มครองเด็กจากการถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองไม่ว่าจากฝ่ายใด</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้ตระหนักถึงประเด็นดังกล่าว โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน มีภารกิจในด้านการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และการจัดสวัสดิการแก่เด็กและเยาวชน โดยใช้กลไกสภาเด็กและเยาวชน (สद्य.) ในการส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ รวมถึงเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีพื้นที่สร้างการสื่อสารเชิงบวก แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นทางสังคมและการเมืองอย่างสร้างสรรค์ โดยมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องดังนี้</p> <p>การดำเนินการ</p> <p>๑. ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติ ต่อเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และกรอบกฎหมายภายในประเทศ ไม่ว่าจะดำเนินการใด ๆ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นลำดับแรก รวมถึงให้นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ดำเนินการช่วยเหลือ ช่วยผ่อนคลายสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เพื่อปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัยของเด็กและเยาวชน</p> <p>๒. กรณีเด็กที่แสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่เสี่ยงกระทำผิดกฎหมาย หรือถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองไม่ว่าจากฝ่ายใด หากต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อพิจารณา เด็กจะได้รับการช่วยเหลือดูแลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกำหนดให้มีนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ป.วิอาญา) ร่วมอยู่ด้วย โดยสามารถประสานไปยังกระทรวง พม. เพื่อสนับสนุนนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ป.วิอาญา)</p> <p>ทั้งนี้ หากพบเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี ที่ไม่ถึงเกณฑ์ต้องรับโทษทางอาญา ขอให้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ว่าด้วยวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแต่อายุไม่ถึงเกณฑ์ต้องรับโทษทางอาญา พ.ศ. ๒๕๕๕</p>

ประเด็นข้อค้นพบ	ผลการพิจารณา
<p>๑.๒ เด็กและเยาวชนทุกคน มีสิทธิและหน้าที่ที่จะได้รับการศึกษา เรียนรู้ ในเจตนารมณ์และความหมาย-ความสำคัญของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรอบรู้และเท่าทัน การเมืองระบบตัวแทน รวมทั้งมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกที่จะเชื่อถือแนวคิด ทศนคติอุดมการณ์หรือสนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองแบบใดก็ได้ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งหน่วยงาน องค์กรและภาคีที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้อง ต้องยึดถือ “หลักการร่วม” ในการทำงาน ส่งเสริมเด็กและเยาวชนเช่นนี้ร่วมกัน</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อประเด็นดังกล่าว โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน มีการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child – CRC) ซึ่งเป็นตราสารด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของสหประชาชาติ โดยยึดหลักการ คือ การไม่เลือกปฏิบัติ เน้นประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลัก และสิทธิทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่รอด ได้รับการพัฒนา การปกป้องคุ้มครอง และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ ๒๐ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันสิทธิเด็กสากล ประเทศไทยตระหนักถึงสิทธิด้านการมีส่วนร่วมของเด็ก จึงได้กำหนดจัดงานเวทีสิทธิเด็กขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ จำนวน ๘,๗๗๘ แห่ง ตามเจตนาพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้สิทธิและหน้าที่โดยผ่านกลไกสภาเด็กและเยาวชน รวมถึงสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้เด็กและเยาวชนดำเนินการจัดโครงการ/กิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามบริบทของแต่ละพื้นที่</p>
<p>๑.๓ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งจิตสำนึก วิถีคิดเพื่อบ้านเมือง ภาวะผู้นำ ทักษะกระบวนการ และการบริหารจัดการ เครือข่าย ฯลฯ</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อประเด็นดังกล่าว โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ซึ่งได้มีการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพทั้ง กาย ใจ สติปัญญา มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของประเทศ ตลอดจนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ รู้จักเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิต รวมทั้ง สนับสนุนงบประมาณให้แก่สภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับทั่วประเทศ เพื่อดำเนินกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามบริบทของแต่ละพื้นที่</p>
<p>๑.๔ กลไกสภาเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอ จำนวน ๘๗๘ อำเภอ ร่วมกับ สภาเด็กและเยาวชนระดับเขตในพื้นที่กรุงเทพฯ จำนวน ๕๐ แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน ๙๒๘ แห่ง ถือเป็นกลไกการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เนื่องจากมีกฎหมายรองรับ มีโครงสร้าง</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อประเด็นดังกล่าว โดยมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">๑. กระทรวง พม. โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนได้จัดทำระบบฐานข้อมูลสภาเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ๑) รายชื่อคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชน ๒) แผนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน ๓) ผลการดำเนินงาน

ประเด็นข้อค้นพบ	ผลการพิจารณา
<p>ที่ชัดเจนในทุกระดับทั่วประเทศและมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ กระทรวง พม. และหน่วยงานรับผิดชอบ จึงต้องมีการจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล สภาเด็กและเยาวชนอย่างครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ทั้งในระดับองค์กร ผู้นำเครือข่ายและมวลสมาชิก ตลอดจนองค์กรภาคีที่ร่วมสนับสนุน</p>	<p>การขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน ๔) มาตรฐานสภาเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากรสำหรับขับเคลื่อนสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ รวมถึงการยกระดับสภาเด็กและเยาวชนให้มีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้</p> <p>๒. กระทรวงกลาโหม มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) การจัดกิจกรรมโครงการจิตอาสา “เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ๒) การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือแสดงเจตจำนงในการขับเคลื่อน โครงการ “สร้างคน สร้างโอกาส สร้างชาติมั่นคง” ภายใต้แนวคิด “ดี เก่ง กล้า ด้วยดนตรี กีฬา และศิลปะ” และ ๓) การจัดกิจกรรมโครงการจิตสำนึกรักเมืองไทย เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะและระเบียบวินัยให้แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมและต่อยอดแนวคิดที่ดีงามของเยาวชนสู่สังคมอย่างเป็นธรรม</p>
<p>๑.๕ การพัฒนาเด็กและเยาวชนควรวีดิค แนวนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ครบถ้วน สำหรับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ กล่าวคือ เน้นการพัฒนาให้มีทักษะในการดำรงอยู่ในยุคที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต้องมีการปรับเปลี่ยน Mindset หรือการ “ปรับฐานความคิด ความเข้าใจ” พัฒนาจิตอาสา เพื่อชุมชนท้องถิ่น และ Mindset ที่จะส่งเสริมให้เกิดการสร้างองค์กรหรือเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรมและพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้สามารถบริหารจัดการตนเองได้</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อประเด็นดังกล่าว โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนมีการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองและสังคม รวมถึงมีการส่งเสริมกระบวนการทางความคิด (Mindset) เพื่อเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนเกิดกระบวนการทางความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) โดยการปรับเปลี่ยนวิธีคิดคนทำงานและสร้างให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยมีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>๑. จัดอบรมหลักสูตรการส่งเสริมกระบวนการทางความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ด้านการส่งเสริมกระบวนการทางความคิด เพื่อให้สามารถนำกระบวนการทางความคิดแบบเติบโตไปปรับใช้และขยายผลในระยะยาว</p> <p>๒. จัดทำคู่มือการอบรมหลักสูตรการส่งเสริมและเสริมสร้างกระบวนการทางความคิดแบบเติบโต สำหรับเด็ก เยาวชน คนทำงานด้านเด็กและเยาวชน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งมีการขยายผลในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม</p>

๒. ข้อเสนอแนะต่อประเด็นการพัฒนาเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
<p>๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนพันธกิจการพัฒนาเด็กและเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมบทบาทของเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอทั่วประเทศ</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กระทรวง พม. โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีการสนับสนุนบทบาทของสภาเด็กและเยาวชนระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับจังหวัด เช่น การรณรงค์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การตั้งครม. ในวัยรุ่น การพัฒนาองค์ความรู้สำหรับครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว และ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินโครงการ “ผู้นำพลเมืองดี” (Active Citizen Leadership : ACL) มุ่งเน้นการเสริมสร้างอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้มีความพร้อม มีสัมพันธ์ภาพที่ดี มีทัศนคติเชิงบวก พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ทำกิจกรรมเพื่อสังคม และช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางได้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ จำนวน ๖๓ คน และโครงการโรงเรียนเพียงหลวงฯ เพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลตามแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน ๑๘ จังหวัด ที่ส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ให้ได้รับการศึกษา และเข้าถึงสวัสดิการทางสังคม</p> <p>๒. กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายการส่งเสริมให้ความรู้ และปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาโดยการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของนักเรียน นักศึกษา และข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน เพื่อนำมาพัฒนาระบบการศึกษาและคำนึงถึงการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และความปลอดภัยของนักเรียน นักศึกษาเป็นสำคัญ</p> <p>๓. กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินโครงการฝึกอบรมการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงความสำคัญของอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่น โดยใช้กลไกของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นภายใต้กฎหมายและนโยบายที่สำคัญในการขับเคลื่อนงาน จำนวน ๑๕ รุ่น รวมผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น ๒,๗๔๕ คน</p>

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
	<p>๔. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการจัดตั้ง ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อประสานงานและ ขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและ การเลือกตั้งตำบล ทำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยและสร้าง ผลเมืองคุณภาพร่วมกัน ผ่านกิจกรรมเวทีประชาคมเพื่อรับฟัง การประชุมสภาท้องถิ่น และติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปัญหาชุมชน พร้อมทั้งผนึกกำลังร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข ขับเคลื่อนกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพและ ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านกิจกรรมของศูนย์ฯ โดยเปิดโอกาสให้สภาเด็กและเยาวชนร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์ฯ</p>
<p>๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุน “สภาเด็กและ เยาวชน” ในฐานะกลไกการพัฒนาจิตสำนึก สาธารณะและความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพใน ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก และเยาวชน ต้องจัดให้มีโครงสร้างงบประมาณ สำหรับการพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและ เยาวชนในจำนวนพอเพียงหรืออย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณโครงการสำหรับกิจกรรม ของสภาเด็กและเยาวชนในแต่ละปี ทั้งนี้ เพื่อ ใช้สำหรับการพัฒนาศักยภาพองค์กรและผู้นำ สภาเด็กและเยาวชนทั้งประเทศอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กระทรวง พม. โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน มีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕ เป็นจำนวน เงิน ๑๒๕,๐๘๘,๐๐๐ บาท เพื่อสนับสนุนสภาเด็กและเยาวชน ในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด และสนับสนุน สภาเด็กและเยาวชนในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของเด็กและเยาวชน โดยคำนึงถึงการสร้างเครือข่าย จิตอาสาในเด็กและเยาวชน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการเพิ่มพื้นที่ การจัดตั้งชมรมคบเด็ก...สร้างบ้านอบอุ่น (ชมรมริบบิ้นขาว) มากขึ้น และบูรณาการการทำงานผ่านกลไกในระดับจังหวัดและ ภาศิเครือข่ายในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน ดำเนิน กิจกรรมการสร้างความรู้ตระหนักรู้ เสริมสร้างทักษะความคิดและ การตัดสินใจ เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์ปัญหาและ ป้องกันตนเองจากภัยต่างๆ</p> <p>๒. กระทรวงศึกษาธิการ มีการส่งเสริมให้ความรู้แก่เด็กและ เยาวชนควบคู่ไปกับการปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของ นักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษา โดยดำเนินการเปิดรับฟังความ คิดเห็น รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาข้อร้องเรียนของ นักเรียน นักศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการศึกษา ของประเทศไทย สร้างจิตสำนึกสาธารณะและความเป็นพลเมืองดี ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้และปลูกฝังวิถีการประชาธิปไตย</p>

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
	<p>๓. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องในหลักการของกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ที่ขับเคลื่อนและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคมเพื่อความเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะร่วมกันและตามกระบวนการประชาธิปไตยเพื่อให้สังคมเรียนรู้ ยอมรับ และเข้าใจในความแตกต่าง โดยสภาเด็กและเยาวชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะในสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกล่าวถ้อยแถลงการณ์สื่อสารประชาสัมพันธ์กิจกรรม รวมทั้งร่วมจัดกระบวนการรับฟังความเห็นของเครือข่าย โดยเห็นว่าในอนาคตควรยกระดับการทำงานร่วมกันของสภาเด็กและเยาวชนทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ ให้มีบทบาทเพิ่มขึ้น เรียนรู้จากการปฏิบัติ เปิ่ตมมมองและเชื่อมโยงกับเครือข่ายคนรุ่นใหม่อื่น ๆ</p>
<p>๒.๓ สานพลังการสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ต้องผนึกกำลังทำงานสร้าง “พันธมิตร” ที่เข้มแข็ง ทั้งในระดับนโยบาย ระดับแผนงาน โครงการ ระดับบริหารจัดการ และเครือข่ายปฏิบัติการ</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กระทรวง พม. โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีการขับเคลื่อนการรณรงค์ยุติความรุนแรง ต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ฯ ภายใต้งานคิด “ครอบครัววิถีใหม่ ไร้ความรุนแรงในครอบครัว” และมีแผนที่จะขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวในลำดับต่อไป</p> <p>๒. กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายการส่งเสริม ให้ความรู้ และปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาโดยการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของนักเรียน นักศึกษา และข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนเพื่อนำมาพัฒนาระบบการศึกษาและคำนึงถึงการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความปลอดภัยของนักเรียน นักศึกษาเป็นสำคัญ</p> <p>๓. กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชน โดยร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธินวัตกรรมสร้างสรรค์สังคม (SIY) ซึ่งการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ แสดงออกถึงเจตจำนงร่วมกันในการพัฒนา ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการพัฒนาและ</p>

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
	<p>ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล เทศบาล พัฒนาตำบลต้นแบบ และศักยภาพของบุคลากรในระดับท้องถิ่นผ่านการอบรมหลักสูตร “การสร้างเสริมทักษะการทำงาน ของบุคลากรท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนสภาเด็กและเยาวชน” การดำเนินงานในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๘ รุ่น ๆ ละ ๒๐๐ คน</p> <p>๔. กรุงเทพมหานคร โดยสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว มีการส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร ดำเนินการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ “สานพลังเครือข่าย ขับเคลื่อนสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร” สนับสนุน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการสร้างภาวะผู้นำและการคิดทำ อย่างสร้างสรรค์</p>
<p>๒.๔ ภารกิจในการพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นงานของหลายกระทรวง หลายหน่วยงาน จึงไม่ควรมองแบบแยกส่วน และไม่ควรมุ่งขาด การทำงานส่งเสริมและสนับสนุนเด็กและ เยาวชนว่าเป็นของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ในทางตรงกันข้ามต้องมองว่าเป็นภารกิจร่วมที่ หนุนเสริมเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ซึ่งการทำงาน แบบเป็นพันธมิตรและผนึกกำลังระหว่าง หน่วยงานผู้สนับสนุน....</p>	<p>กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการการ เลือกลงตั้ง เห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยมิ การดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.) และมูลนิธินวัตกรรมสร้างสรรค์สังคม (SIY) จัดทำ โครงการพัฒนาตำบลต้นแบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็ก และเยาวชน เพื่อพัฒนาส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มี ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการพัฒนาและส่งเสริม การมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล เทศบาล ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และขยายผลพื้นที่ตำบลต้นแบบ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชน</p> <p>๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้ง “โครงการ ๖ สัปดาห์ ประชาธิปไตย” ในสถานศึกษา กิจกรรมเดินรณรงค์เชิญชวนใช้สิทธิและร่วมสังเกตการณ์ การลงคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้ง และกิจกรรมอาสาพลเมือง ร่วมรับรู้ปัญหาในชุมชน ขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกับกระทรวง พม. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข โดยส่งเสริม และเปิดโอกาสให้สภาเด็กและเยาวชนร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์ ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย และร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย</p>

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
	<p>และนวัตกรรม สถาบันพระปกเกล้า ในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย กับกลุ่มสถานักเรียน ขยายผลไปยังเพื่อนักเรียน ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>
<p>๒.๕ การดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนที่ยังเชื่อมโยงกับงานพัฒนาความเป็นพลเมืองและระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอื่น ๆ ใน ๔ ระดับ ได้แก่</p> <p><u>ระดับที่ ๑</u> สถานักเรียน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องมีการจัดการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการ “วิถีชีวิตประชาธิปไตย” ในชุมชนและโรงเรียน</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p><u>ระดับที่ ๑</u> กระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง มีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กระทรวงศึกษาธิการ มีการส่งเสริมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนควบคู่ไปกับการปลูกฝังการเคารพสิทธิเสรีภาพของนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาและในชุมชน</p> <p>๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ สร้างจิตสำนึกพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ผ่านกลุ่มสถานักเรียน เพื่อให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษามีส่วนร่วมและขยายผลไปยังเพื่อนักเรียนในสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน โดยลักษณะการดำเนินกิจกรรม เป็นการนำกระบวนการ Active Learning เข้ามาเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนผ่านกระบวนการฝึกอบรมและเปิดโอกาสให้ได้ลงมือ ปฏิบัติจริงตามหลักสูตร “เยาวชนพลเมืองในวิถีใหม่”</p>
<p><u>ระดับที่ ๒</u> สภาเด็กและเยาวชน ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้นำและเครือข่ายผู้นำ ในการทำประโยชน์ต่อสาธารณะส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและบ้านเมือง เป็นประชาธิปไตยที่วาดด้วยการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ</p>	<p><u>ระดับที่ ๒</u> กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ร่วมกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เห็นชอบตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ซึ่งดำเนินโครงการผู้นำพลเมืองดี (Active Citizen Leadership : ACL) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และ ยุว อพม. ให้รู้จักการทำงานเป็นทีม สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีทัศนคติเชิงบวก สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยเหลือ ทำประโยชน์ให้สังคมและชุมชน</p>
<p><u>ระดับที่ ๓</u> สภาองค์กรชุมชน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ต้องเชื่อมโยงกับสภาองค์กรปกครองท้องถิ่นและกลไกส่วนท้องถิ่น (กรรมการหมู่บ้าน) ที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งสภาพลเมือง ที่เกิดจากความริเริ่มของประชาชนในระดับจังหวัด</p>	<p><u>ระดับที่ ๓</u> กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ดำเนินการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๑ ให้สภาองค์กรชุมชนตำบล มีภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จาก</p>

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
และเทศบาลต่าง ๆ จึงควรที่จะพัฒนาความเชื่อมโยงและบูรณาการการทำงาน	<p>ทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และประเทศชาติอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ สมาชิกสภาองค์กรชุมชน ประกอบด้วย ผู้นำองค์กรชุมชนที่จัดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล และผู้นำเครือข่ายองค์กรชุมชนในตำบล โดยร่วมกันกำหนดเป็นระเบียบว่าสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลจะมีที่มาจากส่วนใดบ้าง ซึ่งจากผลการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลนอกจากจะเป็นผู้นำองค์กรชุมชนที่เป็นผู้นำทางธรรมชาติหรือปราชญ์ชาวบ้าน ก็จะมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งผู้นำชุมชนที่เป็นกรรมการหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านด้วย ดังนั้น จึงเป็นการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ตำบลและหน่วยงานนอกพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินการกิจลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">๑. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงแผนพัฒนาตำบล และข้อเสนอแนะต่อการแก้ปัญหาผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่๒. การจัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เช่น ๑) การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดย พอช. สนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนตำบลรวบรวมปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาตำบล เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาหรือแก้ปัญหาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน ที่เน้นการพัฒนาด้านการสร้างอาชีพเสริม การพัฒนาสินค้าชุมชน การพัฒนาตลาดชุมชน และ ๒) การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยกรณีบ้านพอเพียงชนบท ซึ่ง พอช. สนับสนุนงบประมาณอุดหนุนผ่านสภาองค์กรชุมชน๓. การเชื่อมโยงกับสภาพลเมืองในระดับจังหวัดหรือเขตพื้นที่พลเมือง หรือเวทีประชาชนต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ โดยมีผู้นำสภาองค์กรชุมชน องค์กรชุมชนต่าง ๆ และภาคประชาสังคมในจังหวัดนั้น ๆ เป็นทีมจัดกระบวนการ
ระดับที่ ๔ กลไกส่งเสริมบทบาทเด็กและเยาวชน ของหน่วยงานองค์กรพี่เลี้ยงหรือแม่ข่ายอื่น ๆ ต้องเชื่อมโยงทั้งภาครัฐ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น สถาบันพระปกเกล้า คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ UNICEF มูลนิธิ สมาคม ฯลฯ	<p>ระดับที่ ๔ สถาบันพระปกเกล้า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">๑. สถาบันพระปกเกล้า ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพ ส่งเสริมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน (สพฐ.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านทางโรงเรียนในสังกัด และภาคประชาสังคม สามารถนำโครงการไปขยายผลและบูรณาการเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย

ให้กับเด็ก...

ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา
	<p>ให้กับสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ และนำความรู้ไปใช้กับสภาเด็กและเยาวชนอื่น ๆ อาทิ โครงการสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen) โครงการ KPI New Gen สร้างสรรค์นวัตกรรมท้องถิ่น โครงการพัฒนาตัวแบบเพื่อขับเคลื่อนความชัดเจนในกลุ่มเยาวชนไทย โครงการผู้นำแห่งอนาคต นอกจากนี้ พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเปิดโอกาสให้เข้ามาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง</p> <p>๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขับเคลื่อนกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพและความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและการเลือกตั้งตำบล ทำกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยและสร้างพลเมืองคุณภาพร่วมกัน ผ่านกิจกรรมเวทีประชาคมเพื่อรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น และติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาชุมชน พร้อมทั้ง ร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข ขับเคลื่อนกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพและความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>๓. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มุ่งเน้นการพัฒนาและสร้างต้นแบบสังคมคุณธรรม ส่งเสริมให้เกิดค่านิยมดี สังคมดี “พอเพียง วินัย สุจริต และจิตอาสา” ขับเคลื่อนผ่านกลไกเครือข่ายภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคชุมชนและประชาสังคม ภาคการศึกษา ภาคสถาบันศาสนา และภาคสื่อมวลชน มิได้มุ่งเน้นเฉพาะเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ</p> <p>ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) รายงานว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่ปรากฏโครงการ/กิจกรรมที่มีแนวทางสอดคล้องกับข้อสังเกต และข้อเสนอแนะจากรายงานฯ เนื่องจาก สำนักงาน ป.ป.ช. มุ่งเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน มิได้มุ่งเน้นเฉพาะเยาวชนจากเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ</p>

๓. การเฝ้าระวังผลกระทบ

ประเด็นข้อค้นพบ	ผลการพิจารณา
<p>ผู้รับผิดชอบจะต้องเฝ้าระวังมิให้เกิดการแทรกแซงและหาผลประโยชน์จากความบริสุทธิ์หรืออ่อนประสพการณ์ของเด็กและเยาวชน ต้องจัดภาวะแวดล้อมให้เด็กและเยาวชนได้มีพัฒนาการและเติบโตทางความคิดและอุดมการณ์ของเขาด้วยตนเอง</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าว ซึ่งได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนทุกระดับในการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของเด็กและเยาวชนผ่านระบบการเรียนการสอน นอกจากนี้ ได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกทาง เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม</p>

เอกสารรายงานการศึกษาค้นคว้า เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย
แบบมีส่วนร่วม : กรณีเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอตามข้อเสนอแนะของ
คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา
โดย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

